

titel: de uitlegging van het Nieuwe Testament. Het is waar, dat onze Encyclopaedie de Bibliologische groep in verscheidene deelen laat uiteenvallen en van die deelen is de exegese er één. Evenwel, zoo ik *Dr. Kuiper* recht begrijp, is het allerm minst zijn bedoeling te zeggen, dat al de vakken, die hij natuurlijk niet anders dan na elkander behandelen kan, daarom op één lijn zouden staan in beteken is en belangrijkheid. Eisch van het Geref. beginsel is het, dat de exegese in waarde bovenaan wordt geplaatst. God geeft ons zijn Woord, wij moeten beginnen met dat Woord te onderzoeken als het Woord Gods. Zelfs de kanoniek moet daarom voor de exegese wijken, niet alleen formeel, omdat de kanoniek voor 't grootste gedeelte werkt met de resultaten der exegese, maar ook materieel, wijl het van meer belang is te weten, wat God zegt, dan de omstandigheden te kennen, waaronder Hij het zeide.<sup>14)</sup>

Evenwel, wat zoo voor ons waar is, wordt — althans praktisch — door zeer velen ontkend. Wanneer men kennis neemt, van hetgeen tegenwoordig als Nieuw-Testamentische wetenschap wordt aangeboden, dan komt onwillekeurig de gedachte op aan een markt in onze goede stad, waarop tal van kooplieden eigen waar aanprijzen en die van anderen trachten in kwalijk daglicht te stellen. Er is een tijd geweest, niet het minst in de dagen en onder den invloed van de Tübingsche school, dat, wat veelal inleidingswetenschap wordt genoemd, aller aandacht boeide. Kenschetsend was b. v. het woord, waarmede *Ab Utrecht Dresselhuis* en *Niermeijer* in 1850 hun nieuwe tijdschrift bij het publiek inleidden, een tijdschrift, dat moest heeten: *Magazijn voor Kritiek en Exegetiek des Nieuwen Testaments*, omdat de kritiek in het bijzonder op den voorgrond trad.<sup>15)</sup> En dat deze